GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 63.

We Srzodę Dnia 10 Sierpnia 1796.

Z Krakowa d. 10. Sierpnia.

Dnia wczorayszego uczynił tu J. O. Xżę Auersperg, szambelan J. C. K. M. konsyliarz tayny, feldmarszałek leitnant, orderow złotego Runa i Maryi Teresy kawaler, iako nadworny pełnomocny do odebrania od Zachodniey Galicyi hołdu, w niżey przepisanym porządku swoy publiczny wiazd. Stanął w przygotowanym dla siebie tak nazwanym pałacu Spiskim w rynku. Tego samego dnia dał Xżę Jmć na 80 osob obiad, kompania bawiła się aż do pozna w nocy u niego. Wieczor było miasto oświecone.

U W I A D O M I E N I E.

W iakim porządku wiazd Cesarsko Krol: pełnomocnego J. O. Hołdowniczego nadwornego Kommissarza i samo Homagium przedsięwzięte będzie.

Aby całey publiczności poprzedzaiącą wiadomość tey uroczystości przysposobić, i przez to ku pożądanemu dobremu porządkowi przychylić się można, zupełna treść rzeczoney uroczystości niniey szemi do wiadomości podaie się.

Wiazd.

I. Wiazd uroczysty zacznie się d. 9 sierpnia r. b., od domu celnego za wisłą w Podgorzu znayduiącego się, w którym dla pełnomocnego J. O. Jmć Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza do wysiadania kwatera urządzona będzie, pociągnie się aż do iego pomieszkania na głownym placu w Krakowie.

II. Cechy i wszyscy inni mieszkańcy, którzy się, na ten dzień o godzinie 8 zrana u swoich ustanowionych przełożonych zgromadzą, póydą na mieysca im wyznaczone, i oczekiwać będą natychże w należytym porządku i cichości wiazdu.

III. Obywatele Szlacheckiego stanu, którzy przy wiezdzie J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza z Podgorza aż do Krakowa na koniach lub w powozach assystować sobie życzyliby, maią się do pełnomocnego J. W. Jmci Pana nadwornego Kommissarza barona Margelika aż do 6 sierpnia zgłosić, aby porządek podług którego konno, i powozami iechać się powinno z nayznacznieyszemi obywatelami do powszechnego ukontentowania współieżdżących i iadacych ułozony bydź mogł.

IV. Aby czas przy wiaździe wystarczył na uszykowanie powozów w należytym porządku, wszelkie do wiazdu wyznaczone ekwipaże iuż o godzinie w pół do 9 zrana na Podgorzu przy kamienicy Wincentego Laskiewicza na pogotowiu stać powinny.

V. Sam wiazd w nastepuiącym porządku przedsięwzięty zostanie.

1. Przeciągnie korpus kawaleryi przed mieszkaniem J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza na Podgorzu.
2. Stangreci assystuiacych obywatelow bez koni narecznych.
3. Berayterowie J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza.
4. Tegoż naręczne konie, każdy od dwoch masztalerzow prowadzony.

Ooo

5. Trębacz i dobosz J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza.
6. Assystuiąca szlachta na koniach.
7. Assystuiąca szlachta w powozach, przy których liberya, przed powozami swoich panów pieszo, insi zaś dworzanie przy karetach pôydą.
8. Dwór J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza iako to:
a) Berayter z masztalerzem, obydway na koniach.
b) Liberya w parach.
c) Dworscy.
d) Powóz J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza.
e) Tegoż koniuszy.
f) Dwor i kawalerowie J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Komissarza.
g) Na samym końcu korpus kawaleryi.

VI. Podczas wiazdu woysko z kapelą z schylonemi chorągwiamy i z prezentowaniem broni, powinna uniżoność okaże.

VII. Skoro J. O. Jmci Pan Hołdowniczy nadworny Kommissarz przez pierwszą bramę za most przeiedzie, ma bydź w mieście i po wszystkich przedmieściach dzwoniono, i z armat strzelano.

Przy ratuszu miasta Krakowa, gdzie wszystkie trzy magistraty miasta i tegoż przedmieściów zgromadzone będą, kareta J. O. Jmci Pana Hołdowniczego Kommissarza zatrzyma się, gdzie prezydent miasta Krakowa, J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza krótką mową powita, i klucze od miasta na tacy srebrney offiarować będzie, które J. O. Jmci Pan Hołdowniczy nadworny Kommissarz z krótką odpowiedzią magistratowi znowu odda.

Potym cała parada wiazdowa aż do pomieszkania J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza daley postąpi.

Obywatele konno assystuiący zsiędą z koni, przed pomieszkaniem i poydą do pokoiów J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego kommissarza, konie zaś od piechotą assystuiących stangretów z innemi powozami za sławkowską bramę wyprowadzone będą, gdzie powozy na placu czyli targu zbożowym zgromadza się, przez bramę floryańską wiadą, i na rynku przy kościele Panny Maryi na swoich Panów czekać maią. Jadący w powozach obywatele także przed kamienicą, w tym porządku, w którym ich powozy przybwaią, wysiędą i pôydą do pokoiów J. O Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza, powozy zaś oddalą się podobnież; potem nastąpi powtórny wystrzał z armat.

VIII. Przy schodach Gubernium J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza przyiąć ma, i iego do pokoiów gdzie tym czasem iuż wyższe duchowieństwo, szlachta, i officyerowie zgromadzeni będą, zaprowadzić, i tam krótką mową, imieniem wszystkich przytomnych powitać; potym uda się J. O. Jmci Pan Hołdowniczy nadworny Kommissarz do swoich pokoiów i tym sposobem zakończy się uroczystość wiazdu.

Hołd.

IX. Po wieździe zaraz nazaiutrz w pomieszkaniu J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza, będzie na ten koniec otwarty hołdowniczy zapisuiący protokoł, aby od całey szlachty obrani deputowani swoie plenipotencye przy tym pokazać i złożyć mogli,

X. Ten protokoł pod dozorem W. Jmci Pana gubernialnego konsyliarza Bauma, od Pana Koflera, sekretarza gubernialnego prowadzony będzie, i przy nim:
a) Wszyscy obrani deputowani obywatele z cyrkułow, po poprzedzaiącym iednak prezentowaniu się przed J. O. Jmci Panem Hołdowniczym nadwornym Kommissarzem, legitymować się i swoie Plenipotencye w oryginałach złożyć powinni, gdzie

potym nazwiska podług plenipotencyow przytomnie bydź maiących deputowanych podług cyrkułow, od ktorych przysłani zostali, w protokoł zapisane i deputowanym na złożone plenipotencye rewersa wydane będą.

b) Gdy powyższe duchowieństwo przy Homagium osobiście stawić się ma, wiec wszyscy, ktorzy się z tego stanu meldować będą w protokoł wpisani zostaną, i gdyby ieden albo drugi z osobliwszych ważnych przyczyn od osobistey przytomności uwolnionym został, i iemu przez plenipotenta stawić się pozwolono było, w tym razie dokument plenipotencyi od deputowanego wymagany, w protokoł wciągniony, i nazwisko deputowanego wraz z przyczyną otrzymanego uwolnienia, iego mocodawcy w pisane będzie, podobnym sposobem nazwiska deputowanych od zakonnic do protokułu zaciągnione, i ich plenipotencye, w protokoł przyiętemi zostaną.

c) Gdyby procz szlacheckich cyrkularnych deputatow, także inni szlacheccy obywatele, ktorzy osobiście stawić się obowiązani niesą, lecz miedzy temi znayduią się, za ktorych deputowani cyrkularni przysięgę złyżyć maia, z osobliwszey unizoności nadiechali, i przy złożeniu przysięgi osobiście przytomnemi bydź chcieliby, tedy ich nazwiska, za meldowaniem się także w protokoł wciągnione i wczasie ich przez osobistą przytomność oświadczona uniżoność, i przychylność, ku J. C. K. Mości także osobno doniesiona i zachwalona zostanie.

XI. Dnia 16. sierpnia to iest przed dniem hołdu Marszałek szyli Herold w assystencyi dwoch osob Magistratowych, woyskowych trębaczow i iednego dobosza, uroczystość na dzień zaiutrzny nastąpić maiącego hołdu, wywoła i obwiości.

XII. Dnia 17 Sierpnia, iako na dniu dla homagium wyznaczonym, woysko tak infanterya, iako i kawalerya, o godzinie 6tey z rana na rynku przed pałacem J. O. Jmć Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza, w prostey linii ku Kościołowi Panny Maryi, a ztamtąd ku Katedrze w zupełney paradzie stanie, a dniem zaś w przod armaty na wały zaprowadzone zostaną.

Mieszczanie, z swoiemi cechami o godzinie 7mey wyidą, i uformuią, na Mieyscach wyznaczonych w rynku linią; wszelkię zaś swieckie i zakonne duchowieństwo wyydzie z Krzyzem w podobnym sposokie, i uszykuie się przed wchodem do Kościoła Katedralnego.

XIII. W dniu tym bedzie, od godziny 8mey aż do 9tey z rana w wielki dzwon w Kościele Katedralnym dzwoniono.

XIV Wszyscy do osobistego hołdu wezwani, maią się o godzinie 9tey z rana w pomieszkaniu pełnomocnego J. O. Jmć Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza znaydować, z kąd przytomni przy paradzie woyska, Mieszczan, cechow i przy odgłosie wszystkich dzwonow o godzinie 9tey do Kościoła Panny Maryi poydą, ktorą linii całe przywołane duchowieństwo, deputowani z Cyrkułow, inna przytomna Szlachta, całe Personale kraiowego Gubernium i wszystkie urzędy, Akademia, Magistrat Miasta, tudzież woyskowi offcyerowie, i jenerałowie, w następuiącym porządku odprowadza.

1. Marszałek czyli Herold, który linią prowadzi.

2. Służący wszystkich przytomnych w parach, przy których iednak liberya J. W. Jmć Pana Pełnomocnego rządy kraiowe reguluiacego nadwornego Kommissarza, i Pełnomocnego Hołdowniczego nadwornego Kommissatza linią zakończą.

3. Dworzanie JJ. WW. nadwornych kommissarzów.

4. Officyaliści Cess: Królewskich Administacyi, i innych urzędow — daley pomnieysi Officyaliści od Appellaycyi i od Gubernium.

5. Officyerowie woyskowi.

6. Do Hołdu przywołane Duchowieństwo iakoto: Prowincyałowie czyli przełożeni Zakonów, tudzież Zakonnic.

7. Magistraty Miasta Krakowa i Kazimierza.
8. Akademia.
9. Deputowana Szlachta z Cyrkułów, i inna przytomna Szlachta.
10. Duchowieństwo swieckie, iako to: Dziekani Kapituł, Proboszczowie, opaci, i Prałaci.
11. Konsyliarze sądu ziemskiego, konsyliarze appellacyini i gubernialni; Potym następuią w poiazdach paradnych.
12. Kawalierowie nadworni J. O. Hołdowniczego nadwornego Kommissarza.
13. J. O. Hołdowniczy nadworny Kommissarz.
14. J. W. rządy kraiowe reguluiący pełnomocny nadworny Kommissarz.
15. Prezesowie Viceprezesowie innych Subselliow.
16. Biskupi.
17. Jenerałowie,
18. Na samym koncu korpus kawaleryi.

XV. W Kościele udadzą się urzędnicy, duchowieństwo i deputoweni, tudzież wszyscy inni na wyznaczone im mieysca, które im od umyślnie do tego ustanowionych kommissarzow pokazane będą; Pełnomocny J. O. Jmć Pan Hołdownicy nadwony Kommissarz zaś, zasiędzie na umyślnie do tego sporzadzonym tronie, pod którym Portret Jego C. K. M. wystawiony będzie; gdzie przez pierwszego Gubernialnego Konsyliarza, na pierwszym stopniu tronu krotka łacińska, do uroczystości stosowna mowa będzie miana, i zaraz po teyże Hołdownicza rota przysięgi w łacińskim i polskim języku do zrozumienia wyraznie przeczytana będzie, która od wszystkich kraiowych przytomnych Deputatów, i innych wazalów w tym języku, który im wiadomy iest, powtorzona, i poprzysiężona bydź powinna, pod czas którey, swieccy trzy palce prawey ręki w gorę podnieść, duchowni zaś prawą rękę na piersi położyć maią.

Potym głosno: Niech żyie nasz Cessarz i król Francisek Wtory! przy odgłosie trąb i bębnow wykrzykną; naypierwey z ręczney broni da woysko ognia, a potym z Armat.

Po zakończeniu tego aktu zeydzie J. O. Jmci Pan Hołdowniczy nadworny Kommissarz z tronu, i cała parada uda się w tym samym porządku, iak do Kościoła Panny Maryi do katedry kapitulney.

XVI. Tam będzie czekać celebruiący Xiążę Biskup z Duchowieństwem przy drzwiach kościoła J. O. Jmć Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza, skoro ten przybędzie, poda ceremoniaryusz J. O. Biskupowi kropidło, który J. O. Jmci Pana hołdowniczego nadwornego Kommissarza pobłogosławi, i poda odebrany od kapitulnego dziekana krzyż do pocałowania.

XVII. Potym zbliży J. O. Jmci Pan Hołdowniczy nadworny Kommissarz przy odgłosie trąb i bębnow, tudzież za poprzedzeniem szlachty, urzędników i duchowieństwa do przyozdobioney ławki na modlitwy, przed S. Stanisława ołtarzem, a potym do sporządzonego na boku ad cornu Evangelii na dwa stopnie podniesionego baldachinu, gdzie zaraz i wotywa zacznie się, po którey Te Deum z Kollektą za Jego Cesarsko. Król. Mość spiewane będzie.

XVIII. Pod czas wotywy poda się J. O. Jmć Panu Hołdowniczemu nadwornemu Kommissarzowi Ewangelium do pocałowania, po offertorium incensum, przy Agnus Dei Pontyfikał i kropidło.

XIX. Druga Salwa z powtorzeniem wystrzału z armat pod czas podniesienia, i trzecia, po zaczęciu Te Deum podobnym sposobem dana będzie, i tym się uroczystość aktu zakończy.

XX. Powrot z Kościoła Katedralnego do pomieszkania J. O. Jmć Pana Hołdowniczego nadwornego Kommissarza w tym samym porządku nastąpi, iak przy udaniu się do Kościoła.

(Reszta w Dodatku)

DODATEK DO N^ro^ 63.
GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 10. SIERPNIA 1796.

XXI. Przy wniściu do pomieszkania, będzie kilku Konsyliarzy Gubernialnych nowo bite numismata pomiędzy przytomnych rozdawać, i aby się podobne numismata i pospolstwu dostac mogły, będzie ie dwoch officyalistów głowney kaſsy Kameralney przy aſsystencyi warty rozrzucać.

XXII. Potym pełnomocny J.O. Jmć Pan Hołdowniczy nadworny Kommissarz przywołane duchowieństwo, deputowaną Szlachtę z Cyrkułów, i nayznacznieysze osoby z niższych klaſs na obiad do siebie zaprosi, gdzie przy wystrzeleniu z armat zdrowie nayiasnieyszego Ceſsarza i Jego familii pić będą.

Dla pospolstwa, dla rolnikow i żydow w dwoch rożnych mieyscach za miastem, a to w pierwszym na łące za wislną bramą, a w drugim w mieście żydowskim potrawy, i w kraiu zwyczayne trunki bezpłatnie rozdawane będą.

XXIII. W wieczor dnia Hołdu nie tylko pomieszkanie J. O. Jmć Pana Hołdowniczego nadwornego Kommiſsarza zupełnie oświecone będzie, lecz powszechna illuminacya w całym Mieście o godzinie 8mey nastąpi.

XXIV. W ten sam Wieczor od J. O. Jmć Pana Hołdowniczego nadwornego Kommiſsarza bal otwarty dla rożnego gatunku obywateli w sukiennicach dany będzie, na którym nie w maskach, lecz tylko w przyzwoitym ub o ze znaydować się wolno, i na któren tylko meszczyzni z swoiemi żonami, dorosłemi synami i corkami, nie zaś dzieci w puszczone będą.

Ażeby mieysce aż nad to niebyło zagęszczone, będą na ten bal umyślne bilety, bez których nikomu wstęp nie będzie pozwolony rozdawane, iako to:

a) Dla deputowanych szlachty, dla szlachty przytomney i obcey, tudziesz dla innych przybyłych, w pomieszkaniu J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwor: Kommiſs:
b) Dla woyskowych i cywilnych Ceſ: officyalistow, u swoich przełożonych zwierzchności i urzędow.
c) Dla akademii i tey wspołczłonkow, u rektora akademii, i na koniec.
d) Dla osob magistratualnych i znacznieyszych mieszkańcow stanu kupieckiego i mieyskiego u przełożonych burmistrzow.

XXV. Żeby zaś przy wysiadaniu przed sukiennicami zbyt wielki niezrobił się nacisk, będzie więc rzeczą potrzebną, aby Panowie zalecili zaraz służącym swoim powrot do domu, ażeby nietylko podczas balu ale też i podczas wzmiankowanego obiadu szczegolnie ich odprowadzali, gdyż przy obydwoch tych uroczystościach cała usługa iedynie przez służących J. O. Jmci Pana Hołdowniczego nadwornego kommiſsarza zastąpiona będzie.

XXVI. Wreszcie niepotrzebna zdaie się dalsza przestroga, iż przy wszystkich tych uroczystościach mieszkańcy kraiowi wszędzie damom, osobliwie zaś obcym damom, tudziesz obcym ministrom, i innym znacznym cudzoziemcom pierwszych mieysc ustąpić zechcą.

XXVII. Po Homagium zabawi ieszcze pełnomocny J. O. Jmci Pan Hołdowniczy nadworny Kommiſsarz przez kilka dni w Krakowie, i będzie na przemian stoły i bale otwarte dla szlachty, i publikum dawać, a nakoniec powrot swoy przy paradzie woyskowey i mieyskiey i przy strzelaniu z armart przedsięweźmie. W Krakowie dnia 25 lipca 1796. *Franciszek de Koſtern.*

Z Wiednia d. 3. Sierpnia.

Podług rapportu feldzeigmeistra Wartensleben pod 23 p. m. gdy nieprzyiaciel zmocniwszy się tak od armii Wandeyski, iako i z Niderlandow posiłkami, zamyśliwał odciąć wspomnionego feldzeigmeistra korpus od Bamberga, osądził za rzecz potrzebną opuścić okolice Würzburga i cofnąć się ku Bambergowi. — Zaszła na d. 21 p. m. pod Eslingen, między feldmarszałkiem Hotz i nieprzyiacielem bitwa, była z nieprzyiacielskiey srony z rowną natarczywością i uporem popieraną, iak i z naszey odpieraną i trwała od w poł do 8 zrana aż do 8 wieczor. Nieprzyiaciel maiąc bardzo wiele letkich strzelcow przy sobie, bronił się iak nayuporczywiey w lesie; a odbieraiąc coraz nowe posiłki z obozu pod Ruith, iak go tylko jenerał Hotz z krzakow wyciągnął, żeby daremnie ludzi nietracić, po 3 razy napadał na nowo na nasze woyska, chociaż za każdą razą przy walecznym odporze, a szczegolniey za dobrze użytem z haubic ogniem wiele ludzi utracił. Na koniec gdy widząc iż niemoże dopiąć swego celu, cofnął się nazad do lasu. Ta bitwa była bardzo długa i uparta, dla tego też nasza strata iest w zabitych i ranionych 8 officyerow i 577 prostych. Strata nieprzyiacielska musi bydź daleko większa; myśmy zabrali w niewolą 2 officyerow i 52 podofficyerow i prostych. — Feldmarszałek Hotz chwali ogołem waleczność i przychylność woyska, a szczegolniey wychwala czynność i roztropność feldmarszałka Kiese, i jenerała Schellenberg, iako też pułkownikow Lattermann i Affenberg, podpułkownika Leloup, maiorow Pfanzelter i Strachwitza, kapitana Lebzeltern od jeneralnego sztabu, rotmistrza Desfours od Hochenzollera, porucznikow Bauma od Spleniego i Falkenhausen od dragonii Cesarza, pod porucznika i adiutanta feldmarszałka Hotz Nestora. — Po zaszłey tey bitwie donosi Arcy Xiążę Karol pod d. 27 p. m., iż armii obrał takie położenie, że iak korpus feldmarszałka Hotz pod Eslingen, tak i jenerała Devay w Blaubay mogą bydź posiłkowane i okolice Ulmu tym czasem zasłonione. Feldmarszałek Fröhlich, ruszył się z swoim korpusem iak tylko Szwabskie stany z Francuzami zawieszenie broni zawarły, ku Waldsee: pułkownik Giulay okrywa iego marsz na prawem brzegu Donaiu, a jenerał Wolf pomyka się wzdłuż ieziora Boden dla zabezpieczenia Arlsberg.

Z Włoch d. 20. Lipca.

Senat Wenecki ciągnie wciąż z wielkim pośpiechem swoie uzbroiania iak na lądzie tak i na morzu. Dla zastąpienia na to potrzebnych kosztow postanowiono 2; podatki ieden na domy, drugi na ziemię urodzayną i wezwano razem bogaczow do dobrowolney offiary. Z Medyolanu donoszą, iż Francuzi wysyłaią z tamtąd woyska nietylko do obleżenia Mantui, ale i dla zmocnienia swoich obozow w okolicach Brescia i Werony.

Hiszpański poseł u stolicy Apostolskiey, kawaler Azzara, ktory d. 12 do Rzymu powrocił, miał zaraz nazaiutrz długą rozmowę z Oycem Swiętym. — Ponieważ iuż tam Francuzcy kommissarze, stosownie do zawartego zawieszenia broni, dla wywiezienia przyrzeczonych piękności, ziechali, Oyciec Swięty obawiaiąc się, zeby się czasem gmin temu wywozowi niesprzeciwił, wydał pod d. 13 t. m. do ludu odezwę, ostrzegaiąc go o tym wszystkim i konieczność dotrzymania słowa oświadczył; przy tym zalecił żeby wspomnionych kommissarzy wszędzie szanowano i dobrze się z niemi obchodzono.

Z Paryża d. 21 Lipca.

Jenerał Jourdan doniosł dyrektoryatowi pod d. 14 t. m. o odniesionych zwycięztwach armii Sambry i Mozy od d. 9. do 13 za Laną. Stratę nieprzyiaciela podaie w rozprawach d. 9 i 10 pod Friedberg do 2000 pomiędzy któremi iest 500 brańcow. "D 15 mowi w swoim rapporcie, został magistrat Frankfurtski wezwany do otwarcia nam bram; stoiący tam garnizonem Austryacy niedopuścili tego. Cały dzień zeszedł na tym iż magistrat raz do nas, drugi raz do Austryackiego jenerała deputowanych posełał. Lecz gdy się zdawało, że się Austryacy chcą w mieście utrzymać, rozpoczął się nasz artyllerzyczny ogień o godzinie 10 wieczor, i wnet zapalił iednę część miasta. Po tym po-

dali nam Austryacy propozycye, i zawarlismy kapitulacyą, którey tu kopią przyłączam; na mocy tey wnidziemy iutro do Frankfurtu.

Podpisano *Jourdan*.

List kommissarza Joubert z głowney kwatery Bonames d. 26 messidor 14 (8 lipca

Nieprzyiaciel nie stanał iakeśmy rozumieli pod Bergen; poszedł do Frankfurtu gdzie się zamyśla trzymać, ale podobno tylko dla tego żeby wypruznił swoie magazyny. Frankfurt iest murem i szerokiem rowem wodą napełnionem obwiedziony, nie może bydź zatym tak nagle wzietym. Mieszkancy kazali wczoray jenerała Kleber i Jourdan przez deputacye obligować, żeby do miasta niestrzylali; kroki ich okazuią niemożność pozbycia się Austryaków z miasta; potrzeba więc ich było do prędkiey rozolucyi nakłonić. Poczyniono natychmiast wszystkie przygotowania do tęgiego attaku; ciągły z haubic ogien zapalił w nocy w kilku mieyscach miasto. Dzisiay rano podano do kapitulacyi propozycye; w tym momencie zatrudniamy się niemi, aby rzeczypospolitey wszystkie pożytki zabezpieczyć, których się z zdobycia tak wielkiego miasta spodziewać można. Jenerał kommenderuiący, czyni wszystkie przygotowania do popierania iak naydzielney kampanii. Nieprzyiaciel znaduie się teraz w takim stanie, że go iuż męztwo opuszcza. Słychać iż się Sasi maią od koalicyi odłaczyć.

Podpisano *Joubert*.

Z poźnieyszych rapportów wiemy iż nasze woyska na mocy uczynioney kapitulacyi weszły d. 16 do Frankfurtu, i że większa część armii Sambry i Mozy, przeszła iuż za Men dla scigania Austrakow i poyścia na Würzburg daley w Niemce. — Na d. 18 wydał dyrektoryat do obrońcow oyczyzny armii wewnętrzney następuiącą odezwę.

Waleczni Woiownicy! Frankfurt doznał tego wszystkiego, co może attak republikańskich armiy; to ważne miasto iuż iest w ręku Francuzow. Męztwo zdaie się pomnażać w waszych Braci woyskowych; posuwania się ich są codzien w miarę ducha który ich prowadzi ważnieysze, a karność, miłość porządku i posłuszeństwo ustawom, utwierdzaią się w nich co raz to mocniey. Temi samemi sposobami Waleczni Woiownicy, możecie i zapewne chcecie zasłużyć sobie na wdzięczność oyczyzny. Postępuycie wciąż w wytępianiu wewnatrz zdraycow, którzy pod rozmaytemi zasłonami, a częstokroć i pod pozorem waszego własnego interessu chcą was uwieść. Chodzcie znami chwalebnym i tęgiem krokiem przeciwko anarchii i royalismowi. Tym sposobem wyrownacie owym legionum naszym, które zewnątrz nieprzyiaciela walczą; spokoyność wnętrza te same wam tryumfy ziedna; tę samę sławę, na którą sobie wasi bracia, że postrach między nieprzyiacielskiemi woyskami serzą, zasłużeli.

Podpisano *Carnot, prezydent.*
Lagarde,, jeneralnny sekreteiny

Od armii Renu i Mozeli, z głowney kwatery Baden 14 messidor (13 lipca.

Nasza armia iest w Carlsruhe i Pforzheim. Austryacy chcą się nad Nekarą utrzymać; ale ich i z tamtąd wyprzemy. Wczoray wieczor przybyli tu deputowani od Xcia Wirtemberskiego, z żadaniem zawieszenia broni od jenerała Moreau; iak to otrzymaią poydą do Paryża dla otrzymania pokoiu od dyrektoryatu. Tego wieczora przybędzie tu Moreau; on się zawsze znayduie na tym mieyscu, gdzie iest naywiększy ogien.

Z obozu z pod Mantui d. 19 messidor (7 lipca.

Mantua będzie w lada dzien obleżoną. Garnizon zrobił wczoray rano wycieczkę dla przysposobienia sobie siana i drew. Nasze woyska gdzie wyladowali (ponieważ Mantua, cała wodą oblana i niemożna tylko na okrętach do lądu przyść) będąc za słabe, niemogły im furażow zabronić; ale się pokazały, iak gdyby z pobliskiego mieysca dostały posiłkow. Bitwa wszczęła się więc wielka i krwawa; nieprzyiaciel był armatami z fortecy zasłoniony, niemogliśmy więc wszystkim iego przedsięwzięciom przeszkodzić. Mysmy mieli 40 ranionych; ale Austryacy utracili wie

le ludzi; ich było 4000, a niemieli tylko 500 grenadyerów przeciwko sobie. Nasze korpus, które tę fortecę otoczyło niebyło dosyć mocne do opasania iey na około; dzie więc woyska więcey dla zmocnienia go.

Powiadaią iż przedugodne artykuły po koiu z Austryą, maią ieszcze przed d. 9 termidora (27 lipca) bydź podpisane, i w tym dniu w którym Robespier został straconym, ogłoszone. Tutay miał iuż Hiszpański poseł margrabia del Campo zacząc dla Austryi traktować, a w Bazylei minister Cessarski iuż kilka konferencyy z posłem Bartelemi odprawić. Bog by dał zeby się te widoki pokoiu potwierdziły! Lecz nasze armie maią ieszcze zawsze rozkaz, żeby się co raz daley do Niemiec pomykały. — Wczoray rozpoczęły się tu elekcye, dla obrania nowych municypalności. Intryganci używaią wszystkiego, żeby royalistow i terrorystów na urzędy powsadzać. lecz potrzeba się spodziewać iż im się nieuda. Zgromadzenia były dotąd bardźo spokoyne, ale nie dosyć liczne; w sekcyi Elizeyskich pòl ieden się tylko obywatel do elekcyi podał. — Do święta d. 9 termidor (27 lipca) wielkie tu przygotowania czynią. — Boutaux podał względem pogrzebów następuiący proiekt: Każda gromada ma sobie podług ludności ieden lub więcey cmentarzy oznaczyć i swoim kosztem utrzymywać. Każda familia, może sobie na nim, iednak z wiedzą policyi, dla chowania swoich krewnych mieysce wybrać. Te cmentarze maią bydź za gromadami urządzone, aby powietrza niezarażały; tudziesz otoczone słupami żałobnemi i ozdobione kolumną z następuiącym napisem: Grób iest dla cnotliwych, kolebką nieśmiertelności." Na drzwiach ma stać "Smierć iest dla poczciwego początkiem zbawienia &c."

Z Frankfurtu d. 24. Lipca.

Tego ranka poddała się przez kapitulacyą forteca elektora Moguńckiego Konigstein Francuzom. Stosownie do kapitulacyi, z 600 ludzi złożony garnizon zostanie aż do wymiany w niewoli. W fortecy znaleziono 18 armat i 2 moździerze. — Mowią iż się i Moguncya niepotrafi długo trzymać ponieważ iey na żywności zbywa. Jenerał Neu iest tam kommendantem; garnizonu niemasz tam tylko 14,000 ludzi, z ktorych więcey iak połowa iest z Rzeszy. — Jenerał Jourdan spodziewany tu d. 25; d. 23 przybyła tu iuż głowna kwatera z całem jeneralnem sztabem, ktory iest bardzo liczny. Sama poczta polowa składa się z 1 dyrektora 18 sekretarzy, 20 kuryerow, 40 postylionow i 80 koni. — Tuteysza woienna mieyska kommissya, oznaymiła publicznie na d. 21 iż jeneralna kommenda Francuzka, maiąc porozumienie, że się ieszcze mogą znaleść zapasy mąki, zboża, siana, owsa &c., ktore do Austryakow lub do innego nieprzyiacielskiego mocarstwa należą, zarekwirowała magistrat, aby podobne zapasy pod karą konfiskaty natychmias Francuzkiemu kommissoryatowi podane były, bo oprocz tego taiący ich będą iako nieprzyiaciele rzeczypospolitey traktowani. Stosownie do inney publikacyi, niemoże się nikt po 10 godzinie wiecz r bez latarni na ulicy pokazać. — Ponieważ Francuzcy żołnierze dopominali się często rozkazuiącym sposobem w szenkowniach, gdzie tylko piwo i gorzałkę przedaią, likworu, wina i kawy; zakazano im od kommendy pod surową karą żeby tego więcey nieczynili. — Pocztamt tuteyszy oznaymił, iż gdy jeneralność Francuzka dała pozwolenie dla przywrocenia poczty Rzeszy i zupełne bezpieczeństwo zapewniła, zaczym będzie poczta tak iak przedtym bez naymnieyszego naruszenia odchodziła. — Magistrat tuteyszy wezwał ieszcze raz mieszczan, aby dla ocalenia miasta dostawiali co maią pieniedzy, ponieważ jeneralność Francuzka niechce nic od nałożoney kontrybucyi odstąpić, ani też terminu przedłużyć; pierwszy termin nie iest ieszcze całkowicie zapłacony. — Przez bombardowanie postradało około 300 familiy żydowskich całkowity swoy maiątek. Z katolikow mieszkaiących na Friedbergskiey ulicy, naywięcey ucierpieli kupczący skurami Wild i kupiec Runkel: pierwszy stracił około 20,000, a drugi do 16,000 ryńskich. Naypierwsza kula z haubicy urwała perukarzowi Seitz obydwie nogi, ktory siedział za szpiegowstwo w więzieniu w Mehlwage.

Cessarskie woyska cofaią się coraz bardziey ku dziedzicznym kraiom: armia wyższego Renu, idzie ku Donauworth, a niższego ku Eger dla okrycia Czech. Saskie woyska cafaią się w samey rzeczy do Saxonii nazad.

D O N I E S I E N I A.

Gdy dla tuteyszey spławniczey dyrekcyi potrzeba ieszcze tey ies eni przystawienia 450 kamieni Podolskich i 250 Szczurowskich konopi, co uczyni razem 700 kamie , więc używa się srzodków zwyczayney licytacyi, kto się naytaniey podeymuie ich dostawić, i zarzczy pewne dostawienie za sprawiedliwą cenę, z tym bądzie zawarty kontrakt.

Zaczym wyznacza się na ten koniec termin licytacyi na d. 16 t. m. przed południem o godzinie 10, ażeby się każdy chcący zawrzeć takowy kontrakt w tuteyszey kancellaryi solney dyrekcyi znaydował, swoi propozycye do protokułu podał, a kontrak dopiero za naywyższym zezwoleniem będzie temu wydany, ktory dla skarbu naypożytecznieysze warunki offiaruie.

Na Podgorzu d. 4 sierpnia 1796 z Ces: Krol: solney Dyrekcyi.